

РЕШЕНИЕ

№ 1027

гр. София, 15.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в публично заседание на 05.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Цветанка Митакева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **8800** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 АПК вр. с чл.84, ал.2 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на Х. С. М., гражданин на С. срещу Решение № 12678/23.08.2023г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на оспорения акт поради противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. Жалбоподателят твърди, че административният орган неправилно е приел, че Турция е трета сигурна държава за него и че може да бъде върнат в Турция, без да обсъди доводи защо счита, че това е възможно. Сирийците в Турция първоначално са получили статут на посетители и впоследствие статут на временна закрила без да имат правото да подават молба за статут на бежанец, за да се гарантира, че ще останат в Турция само докато трае военният конфликт в С. и ще се върнат там, когато ситуацията се подобри. Възникват въпроси и по отношение на спазването на принципа за „забрана за връщане“, залегнал в чл.33, параграф 1 от Женевската конвенция, чл.3 от Европейската конвенция за правата на човека и чл.3, параграф 2 от Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение. В миналото Турция е имала практиката да връща обратно кандидати за убежище от неевропейски държави, в неотдавнашните си доклади международните правозащитни организации сигнализират както за откази за влизане, така и масови връщания на сирийска територия.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява и не се представлява.

Ответникът – Председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, чрез юрисконсулт Х. оспорва жалбата и излага доводи за законосъобразност на обжалваното решение.

Софийска градска прокуратура не изразява становище.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Х. С. М., [дата на раждане] в [населено място], С., гражданство С. е подал молба за закрила в РПЦ Х. С него са проведени две интервюта. В първото интервю от 05.05.2023 г., молителят разказва, че издадената му лична карта, семейна и военна книжки са останали в Турция. През 2009 г. сключил брак с И. А. и има три деца, родени в С., като семейството му сега се намирало в И., Турция. Твърди, че не членува в политическа партия, не бил заплашван, арестуван или съден. Служил в армията през периода от 1996 г. до 1999 г., в Д.. Семейството му заминало в Турция през 2015 г., той бил останал да се грижи за своите родители. Живеели разделени. В Турция, жена му била заедно с негови роднини и с нейния брат и работила през годините. От две години децата му ходили на училище. Напуснал страната си, заради войната. След 2018 г., когато родителите му вече били починали, се бил пробвал да напусне С., но успял чак на 05.03.2023г., нелегално, за Турция. Влязъл в Република България нелегално, на 17.03.2023г. През годините при тях В С. се биели кюрдите с редовната армия. Имало и присъствие на И. и на Америка. Америка подкрепяла кюрдите, а И. подкрепял редовната армия. Не можел да се премести в друг район на страната си, защото нямало такъв район в С., който да е спокоен и сигурен за него. Там където управлявало правителството било опасно за него, защото щели да го вземат в армията. Той не искал да участва в тази гражданска война, не я приемал от самото й начало. Не се регистрирал като бежанец в Турция, защото не искал да остане там. Разбрал от семейството си, че там няма хубав живот и има расизъм. На регистрация съобщил, че постоянният му адрес е в И., защото семейството му било там. Заявил, също така, че бил работил като общ работник, защото след като завел семейството си до И. се бил върнал обратно, но не го взели в същата фирма.

Във второто интервю от 05.07.2023г., молителят разказва, че семейството му било напуснало С. през 2015 г. и се установило да живее в И.. Потвърждава, че и той е бил заедно с тях. Не бил споделил коректно тези факт, защото бил чул, че ще бъде върнат в Турция.

След анализ на данните от двете интервюта, административният орган е приел за достоверно, че чужденецът е напуснал С. през 2015 г., заедно със семейството си за Турция и е живял и работил там до напускането й на 17.03.2023. Установено е че, Х. С. М. не е бил обект на преследване в държавата си по произход, поради причини: раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение, поради което не са налице основанията по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, нито се обосновава и наличие на реална опасност от бъдещо такова. Спрямо молителя не се установява да е имало посегателства, които да са релевантни към преследване по чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ.

Поради изложеното, искането му в частта за предоставяне на статут на бежанец е отхвърлено.

Тъй като не се установява наличието на опасност молителя да бъде осъден на смъртно

наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание е отказано и предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ.

Събитията, случили се в държавата по произход на чужденеца С. преди и след неговото напускане са обсъдени в решението на ДАБ, като е прието, че са налице предпоставките за прилагане на разширенията, дадени с решение от 17 февруари 2009г. на Съда на Европейските общности по тълкуването на член 15, буква „в“ от Квалификационната директива, респективно чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Предвид информацията за обстановката в родината, административният орган е стигнал до извод, че завръщане в С. към настоящия момент е неподходящо за Х. С. М. от гледна точка на физическата му безопасност, като за установени се приемат предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

В светлината на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ са преценени относимите факти, свързани с личното положение на молителя, както в страната му на произход С., така и в третата страна, в която той е пребивавал преди влизането си в Република България, а именно Турция. Х. С. М. е живял на територията на Турция в продължение на около осем години, поради което са развити съображения, относно приемането на Турция за „Трета сигурна държава“ за кандидата. Заявеното от кандидата, че в Турция е налице расизъм спрямо сирийците и те са връщани в С. принудително не е прието за действителен факт, тъй като чужденецът не е споделил, че през дългогодишният си престой там е бил подложен на незачитане на неговите основни човешки права, като отказ от заемане на работно място, отказ от здравеопазване или отказ от образование за децата му. Същият не е споделил, че към него или към някой от членовете на семейството е била прилагана полицейската мярка - принудително връщане в страната му на произход. Цитирана е справка с входящ № ЦУ-809/12.06.2023г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ, относно положението на сирийските бежанци в Турция, според която всички сирийски бежанци в Турция са защитени срещу принудително връщане в С.. Прието е, че са налице условията, посочени в Допълнителните разпоредби на ЗУБ за приемане на една страна като трета сигурна държава, поради което той може да се установи на територията на Турция, където не съществува за него реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1-3 от ЗУБ. Поради липсата на предпоставките по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ на Х. С. М. е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

При така установените факти, Административен съд София – град, I-во АО 11 с-в, обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от надлежна страна и в срок, срещу подлежащ на обжалване валиден административен акт.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган - Председателя на ДАБ. Спазени са административно-производствените правила и разпоредбите на материалния закон.

Решението е постановено след обстоен анализ на бежанската история на лицето, като изведените правни изводи за липса на основания по чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя са обосновани, правилни и съответстват на събраните в хода на административното производство доказателства. Административният орган е анализирал подробно и

задълбочено бежанската история на чужденеца, както и справките на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ относно Сирийска арабска република, с отчитане на общото положение в страната, актуалната политическа и икономическа обстановка, както и справката за положението на сирийските бежанци в Турция.

Статут на бежанец в Република България (чл.8 от ЗУБ) се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. За предоставянето на статут е без значение обстоятелството дали чужденецът принадлежи към тези раса, религия, националност, социална група, или изразява политическо мнение, които са в основата на преследването. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност. Субекти, извършващи преследване, могат да бъдат: държавата; партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия; недържавни субекти, когато може да бъде доказано, че субектите, посочени в т. 1 и 2 на ал. 3, включително международни организации, не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване. Преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Действията на преследване могат да бъдат: физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3; действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

Според чл.9, ал.1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Посочените по време на проведените в ДАБ интервюта причини за нежелание за връщане в страната на произход – С., настоящият състав намира, че не са от кръга на обстоятелствата по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗУБ, поради което не са налице обстоятелства, които да предполагат необходимост от закрила. Кандидатът не е преследван поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Спрямо него не е упражнявано физическо насилие и не е бил обект на репресии. В бежанската история на чужденеца, не са налице субективния и обективния елемент на предвиденото в чл. 8 от ЗУБ понятие "основателно опасение от преследване", нито се твърди, че спрямо Х. С. М. е било осъществено преследване от държава, партии или организации и

недържавни субекти нито в страната му на произход - С., нито в страната, където е пребивавал от 2015г. до 17.03.2023г. - Република Турция.

Мотивът, който кандидатът за закрила изтъква за напускането на С., е общата обстановка на несигурност в страната, заради войната. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че е напуснал страната си на произход и страната, в която живеят понастоящем съпругата и трите им деца – Турция, поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл.9, ал.1, т.1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл.9, ал.1, т.2 - изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание молителят не е направил. В решението са разгледани и обсъдени и обстоятелствата по т.3 на чл.9, ал.1 ЗУБ - тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Наличието на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт е формулирано като тежко посегателство и условие за предоставяне на субсидиарна закрила и в член 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година, относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Съгласно Решение от 17 февруари 2009 г. на Съда на Европейския Съюз по дело С-465/07, член 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, във връзка с член 2, буква "д" от същата Директива, трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна, или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Прието е в оспореното решение, че изводите от анализа на информацията в справките за С. кореспондират със заявените от молителя причини за напускане на страната му по произход, а именно несигурната обстановка поради войната, но конкретната му бежанска история налага да се разгледа случаят и в светлината на чл.75, ал.2 от ЗУБ: „При произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие, включително и дали молителят е упражнявал дейности, чиято единствена цел е да получи международна закрила“. Освен, че е живял на територията на Р. близо осем години, става ясно от интервюто, че жена му, децата и други техни роднини са все още там. Влязъл е

нелегално в РБългария на 17.03.2023г. и е подал молба за закрила, едва след като е бил заловен от българските власти. Видно от приложената по делото Заповед за налагане на ПАМ по ЗЧРБ "Връщане на чужденец до страната на произход" с № УРИ 5396ПАМ -8/21.03.2023г., чужденецът е бил задържан на 20.03.2023г., около 17 часа в района на [населено място] при разтоварване на товарен автомобил „Рено“, превозващ сусам от Турция до България, като се е укривал в полуремаркетото на превозвания товар, без документи за самоличност.

Съдът по изложените причини споделя изводите на административния орган, че спрямо жалбоподателя Турция е страна, която отговаря на легалната дефиниция на §1, т.9 от ДР на ЗУБ. "Трета сигурна държава", тъй като е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец; са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава.

Видно от приложената по делото Справка на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ за обстановката в Република Турция, актуална към 18.09.2023г. (лист 106), турският Закон за чужденците и международната закрила предоставя три вида статут на международна закрила в съответствие с политиката на Турция за „географски ограничения“ на Конвенцията за бежанците от 1951г. За бежанците от С., Турция прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползващите се от него право на законен престой, както и известно ниво на достъп до основни права и услуги. Статутът на временна закрила се придобива на групова основа и е достъпен както за сирийски граждани, така и за палестинци без гражданство с произход от С..

Всички сирийски бежанци в Турция са защитени срещу връщане, което означава, че никой сириец няма да бъде върнат против волята му. Въпреки това, евентуална липса на регистрация има потенциал да създаде пречки при достъп до услуги и помощ. Във връзка с въпроса, дали Турция отговаря на определението за „трета сигурна страна“ настоящият състав изцяло споделя становището на административния орган, което съответства на изложената в справката информация. Подходът за временна закрила има за цел да се прилага категорично и да облагодетелства всички лица, попадащи в обхвата на бенефициентите, формулирани от приемащото правителство, без персонализирана оценка на необходимостта от международна закрила.

Член 1 от Турския Регламент за временна закрила (TRT) изрично установява, че сирийски граждани, лица без гражданство или бежанци, които са пристигнали в Турция, независимо дали индивидуално или като част от масово движение на хора, поради събития, развиващи се в С., отговарят на условията за получаване на временна закрила в Турция. Според бежанската история на молителя, той не е бил принуден да напусне пределите на

Република Турция, доброволно и нелегално е преминал границата с България, укрит в камион, превозващ стока до [населено място]. Освен това, не се е регистрирал там като търсец закрила по собствена му преценка, като смятал, че в Турция няма хубав живот, което не е основание да му бъде предоставен статут в България. Поради изложеното, обжалваното решение е законосъобразно, а жалбата като неоснователна следва да се отхвърли. На основание чл. 172, ал.2 от АПК Административен съд София - град, I-во АО, 11 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата на Х. С. М., гражданин на С. срещу Решение № 12678/23.08.2023г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Решението подлежи на обжалване в 14 дневен срок пред ВАС.

СЪДИЯ: